No. 14. 1820.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 1 APRIL.

BESLUIT van den 24 Maart 1820 litt. V., houdende kennisgeving van Zr. Ms. Besluit van den 19 Februarij jl. n.° 14, waarbij de *Algemeene Tentoonstelling van de Voorwerpen der Nationale Nijverheid te Gent*, in plaats van op den eersten Maandag in Julij, is gesteld op den 1 Augustus dezes Jaars.

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, gehoord hebbende het gerapporteerde, ingevolge Appointement-Commissoriaal van den 13 dezer Maand litt. C, op eene Missive van Z. E. den Heere Minister voor het publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, van den 1 bevorens n.° 11 N, daarbij inzendende een afschrift van Zr. Ms. Besluit van 19 Februarij dezes jaars n.° 14, waarbij, met alteratie van het eerste artikel van het Koninklijk Besluit van den 1 Augustus 1819 La. Y, wordt bepaald, dat de algemeene tentoonstelling van voortbrengselen der Nationale Nijverheid, in plaatse van op den eersten Maandag in Julij, aanvang zal nemen den 1 Augustus 1820 en gesloten zal worden den 24 derzelver Maand, op welken dag de toewijzing der belooningen bekend gemaakt zal worden en de plegtige uitdeeling daarvan geschieden zal.

BESLUITEN:

ART. 1. Het voorschrevene zal gebragt worden ter kennisse, zoo van de bij Besluit dezer Vergadering van 31 December 1819 La. U, benoemde Leden der Commissie welke de voor de tentoonstelling bestemde voorwerpen van Nationale Nijverheid zullen beoordeelen, als van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen binnen deze Provincie, met informatie tevens, dat, dewijl nu de tentoonstelling eene maand later invalt, alzoo ook de termijnen bij voorschreven Besluit van 31 December 1819 opgegeven, allen mede eene Maand later invallen, en wel:

1° De bijeenkomst der Commissie te 's Hertogenbosch in plaats van op den 15 April, nu op den 15 Mei 1820.

2°. De in ontvangneming der voorwerpen en sluiting der Registers in plaatse van den 5 Mei, nu op den 5 Junij 1820.

3°. De termijn van inzending der Registers aan het Ministerie van Publiek Onderwijs, Nationale Nijverheid en Kolonien, in plaatse van op den 15 Mei, nu op den 15 Junij 1820.

4°. De termijn van inzending der Artikels aan den Heer van *Toers*, in plaatse van op den 20 Mei, nu op den 20 Junij 1820.

ART. 2. Aan de benoemde Leden der gezegde Commissie, zal ter hunner verdere instructie, gezonden worden een afschrift der hierboven vermelde Missive van Z. E. den Heere Minister voor het Publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, met opwekking tevens, om de Fabrijkanten in hunne Woonplaatsen en Districten te willen uitnoodigen, om, door hunne deelneming aan deze tentoonstelling, de bedoeling van Z. M. ten deze bevordelijk te zijn.

ART. 5. Dit Besluit zal gedrukt en gezonden worden aan de Leden der voor deze Provincie benoemde Commissie, en aan de Stedelijke en Plaatselijke Besturen, tot informatie en narigt; zullende hetzelve mede in de in deze Provincie uitgegeven wordende Nieuwspapieren worden geinsereerd.

's Hertogenbosch den 24 Maart 1820.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
B. J. HOLVOET. vt.
Ter Ordonnancie van dezelven,
F. X. VERHEYEN.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD BRABAND, brengt bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat hij diegenen, welke mogten verlangen hem in persoon te spreken, audientie zal verleenen des Dingsdags en Donderdags, des middags ten twaalf ure; terwijl de respective Ambtenaren, die denzelven over zaken, hunne functien concernerende, begeeren te onderhouden, ook buiten de voor bepaalde dagen en uur, hiertoe steeds gelegenheid zullen vinden

's Hertogenbosch den 29 Maart 1820.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
B. J. HOLVOET.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 28 Maart.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

In de zitting van gisteren, den 27 dezer, zijn gelezen de navolgende stukken:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Aan de overweging van U Edel Mog. worden bij deze aangeboden drie concept-wetten, ten gevolge van die, welke reeds aan Uwe vergadering zijn overgelegd. De eerste bevat de 21 en 22ste titels van het ontwerp van burgerlijk wetboek, handelende van *curatele over meerderjarigen, en van curatele over de boedels en goederen van afwezenden*; de tweede bevat den 23sten artikel handelende *van de registers van den burgerlijken stand* en de derde, den 24sten titel, handelende *van korporatien, vereenigde ligchamen en stichtingen, als personen beschouwd.*

En hier mede, Edel Mog. Heeren, bevelen wij U in Godes heilige bescherming.

's Hage den 25 Maart 1120.

(*Geteekend*) WILLEM.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Naar aanleiding der voorschriften, vervat in de tweede afdeeling van het vijfde hoofdstuk der grondwet, worden aan U Ed. Mog. hiernevens aangeboden twee ontwerpen van wetten, het eene houdende algemeene bepalingen op het beleid der justitie, en het andere, regelende de zamenstelling, de magt en het regtsgebied van het opperste geregtshof voor het Rijk.

Wij hadden gewenscht, in één volledig ontwerp van zamenstelling der regterlijke magt, gelijktijdig de noodige verordeningen, met opzigt tot de provinciale geregtshoven en tot de regtbanken, aan uwe vergadering voor te dragen; dan daar sommige bij Ons ontstane bedenkingen omtrent de omschrijving der kantons en arrondissementen, een nader onderzoek onvermijdelijk maken, waaruit noodwendig nog eenig verwijl moet voortvloeijen, hebben wij intusschen de toezending aan U Ed. Mog. van de nevengaande, voorname gedeelten der regterlijke organisatie niet willen vertragen, terwijl Wij Ons vleijen, dezelve weldra door het ontbrekend gedeelte te laten volgen.

Verschillende plaatsen van het Rijk hebben de vestiging binnen hare muren, van den Hoogen Raad der Nederlanden, dringend aan Ons verzocht; Wij hebben begrepen, geene andere aanspraak te dezen te kunnen laten gelden, dan die, welke, uit de ligging in het midden van het Rijk, geregelde en gemakkelijke communicatien, het bezit van geschikte lokalen, en andere dergelijke voordeelen, konden worden ontleend, en Wij geven aan U Ed. Mog. kennis, dat Wij op die gronden besloten hebben, de stad **BREDA** tot residentie van het Opperste Geregtshof der Nederlanden te bestemmen.

En hiermede Ed. Mog. Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Hage den 27 Maart 1820.

(*Geteekend*) WILLEM.

— De Hooge Raad zal bestaan uit een President, een Vice-president en 27 leden. — De leden van dezen Raad zullen moeten zijn in regten gegradueerde personen boven de 35 jaren oud. Zij zullen geene andere ambten bekleeden, noch leden van de Staten-Generaal of Provinciale Staten mogen zijn. Voor den Hoogen Raad zullen, overeenkomstig art. 177 der Grondwet, te regt staan de leden van de Staten-Generaal, de hoofden der Departementen van algemeen bestuur, de leden van den Raad van Staten enz. Bij art. 178 der Grondwet bepaald zijnde, dat de wet de andere Ambtenaren en leden der Hooge Kollegien zoude aanduiden, welke wegens misdaden, door hen gedurende den tijd hunner functien begaan, voor den Hoogen Raad te regt moeten staan, zijn bij dit ontwerp die ambtenaren en Kollegien nader aangewezen. Onder deze zijn de Ambassadeurs, de leden van de Rekenkamer en van het Hoog Militaire Geregtshof, met derzelver Secretarissen, de Groot-Officieren van 's Konings huis, enz.

Bij art. 7 en volgende wordt de judicature van den Hoogen Raad bepaald. — Art. 15 en 16 zijn betrekkelijk tot de surcheance van betaling welke de Hoogen Raad zal mogen verleenen. De Raad zal op de bij den zelven ingediende rekwesten, indien daartoe termen voorhanden zijn, provisionele surcheance mogen toestaan, doch niet langer dan voor den tijd van één jaar.

Art. 19, het laatste van dit ontwerp, bepaalt de tractementen der leden en ambtenaren van den Raad; dat van den President zal zijn 8000 guldens, van den Vice-President 6000, van de leden 5000, van den Prokureur Generaal 7500, van de substituten 5000, van den Griffier 5000

SCHOONDIJKE (prov. Zeeland,) den 24 Maart. In den

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

nacht van den 21 op den 22 dezer, is er, in deze gemeente, eene ijsselijk misdaad gepleegd: twee oude lieden, zijnde man en vrouw, met namen Joos Aalbregtse, oud 63 jaren, en Catharina Nootebaart, oud 70 jaren, van beroep werklieden, en hebbende een klein winkeltje in kruideniers waren gehad, zijn, in hunne woning, welke alleen en afzonderd van andere huizen in deze gemeente stond, vermoord geworden, terwijl vervolgens het huisje in brand is gestoken, en hunne lijken deerlijk verbrand zijn. Eerst omstreeks den middernacht is de brand ontdekt, toen het huisje reeds in volle vlam stond, en alle hulp te vergeefs was.

HEUKELUM den 28 Maart. Alhier heeft eene bijzonderheid plaats gehad, welke voor de beminnaren der natuurlijke geschiedenis van zeer veel aanbelang is, en uit dien hoofde door den ondergeteekenden Schout der gemeente openlijk wordt bekend gemaakt.

In den morgen, van den 24 dezer, ontdekte zekere Frans van Wilgen, op zijn land, hetwelk diep onder water had gestaan, een zeer groote klomp derrie of veengrond, welke, uit het grondgat, hetwelk in den zuider Lingendijk is geslagen, en, op den 12 Februarij ll. door F. Bijl, molenmaker alhier, gepijld is ter diepte van 68 voeten, opgeworpen is, waaruit eenige beenderen staken die, nadat de derrie er voorzigtig afgenomen was, het geheele bovenste gedeelte van het hoofd eenes diers uitmaken, hetwelk van eene verschrikkelijk grootte moet geweest zijn, als zijnde dit gedeelte lang 46 duimen, breed 30 duimen rijnlandsche maat en wegende ruim twee honderd ponden

Daar hetzelve versteend en zeer goed bewaard gebleven is, zou het eene niet geringe plaats in het een of andere kabinet voor de natuurlijke geschiedenis verdienen, waarom de genoemde Frans van Wilgen dan ook niet on-

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

genegen zou zijn hetzelve, tegen eenen billijken prijs, af te staan.

De Schout der gemeente Heukelum,
W. WILLEMSTIJN.

MIDDELBURG den 24 Maart. Ter vervulling der vacature door het overlijden van den Hoog Eerw. Heere *J. de Fremerij*, is op heden door den grooten kerkenraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente dezer Stad, het navolgend *zestal* geformeerd:

D. D. *W. van Vloten*, *I. Prins*, *J. Paré*, *J. J. van Deinse*, *P. van Raden* en *J. F. Henrij*, Predikanten te Kampen, Alkmaar, Barneveld, Hulst, Breda en Groede.

Waaruit vervolgens dit *Drietal* is uitgebragt DD. *I. Prins*, *W. van Vloten en P. van Raden.*

— Het schijnt dat de zaak van den graaf van St. Leu, gewezen Koning van Holland, tegen Z. M. de Koning der Nederlanden, betrekkelijk het door den eersten aangekochte huis van *Hope*, in der minne zal geschikt worden, de advocaat *Meijer* heeft den 21, 22 en 23 dezer, met zijn hem geheel eigen talent, de belangen van den graaf, voor de Regtbank te Haarlem gepleit.

OOST-INDIEN.

BATAVIA den 15 October. De expeditie, welke den 22 Augustus, onder bevel van den Schout-bij-nacht Wolterbeek, naar Palembang is gezeild, is den 29 daaraanvolgenden voor de rivier aldaar aangekomen. Z. M. fregat *Wilhelmina*, van Malakka komende, heeft zich daar ter plaatse bij de expeditie gevoegd. Men had dadelijk toebereidselen gemaakt, om den aanval tegen den trouwloozen Sultan te beginnen. De zware schepen zouden, met het springtij van de nieuwe maan, de bank voor de rivier hebben getracht te passeren, doch zijn door tegenwind en laag water daarin verhinderd geworden, zoo dat zij, volgens de laatste berigten, het springtij van de volle maan afwachtteden. Intusschen is een klein gedeelte der krijgsmagt op het eiland Banca ontscheept, ten einde de onlusten te stillen, welke de vijandelijkheden van Palembang ook op genoemd eiland hadden te weeg gebragt; het is dezelve ook gelukt, om eene verschansing, welke de opstandelingen in het distrikt Bancacotta hadden opgeworpen, met weinig verlies, stormenderhand te vermeesteren.

FRANKRIJK.

PARIJS den 26 Maart. De ongesteldheid van Z. M. is volstrekt van geen belang

— Een detachement Gendarmerie van Parijs, door 200 man Kavallerie ondersteund, heeft nasporingen in het Bois de Boulogne gedaan; de oorzaak der nasporingen is onbekend.

— Men schrijft van Beziers, in dagteekening van den 9 Maart, dat vijftien personen dier stad, welke, op een souper, alwaar zij vereenigd waren, bladen van zwart bilsenkruid onder andere groenten gegeten hadden, daardoor vergiftigd zijn geworden. Een' geneesheer, welke in tijds geroepen was, is het gelukt, hen te redden, door hen van zes tot acht greinen *tatarum emiticum* te doen innemen; vóór zulks ingenomen te hebben waren de lijders zoo verwoed, dat zij de omstanders wilden aangrijpen; doch nadat hun hulp toegebragt was, veranderde deze woede in eene zoodanige vrolijkheid, dat zij aan het dansen gingen. Men verneemt deze bijzonderheden uit een' brief van den geneesheer *Carrière*, welke de vijftien vergiftige personen behandeld heeft.

PARIJS den 24 Maart. De Liberalen gaan voort met de Ministers, in de Kamer der Gedeputeerden, den grond, voet voor voet, te betwisten en de onpartijdigste staatkundigen kunnen niet ontkennen, dat, in deze discussien van tijd tot tijd zeer belangrijke waarheden worden gezegd; waarheden, die bij de zekere mate van gisting, welke hier en daar wordt bespeurd, voorzeker indruk moeten maken

In de kamer der Pairs zijn de beraadslagingen over de wet op de burgerlijke vrijheid nog niet ten einde gebragt. Met eene meerderheid van slechts twee stemmen heeft men heden besloten, dezelve voort te zetten In deze zitting moet Pair Lanjuinais eene redevoering hebben gehouden, welke vrij wat indruk geeft gemaakt, en waarin hij de wet even gevaarlijk beschouwt voor de regerende dijnastie, als voor de leden van de kamer zelve.

De commissie van de kamer der Pairs heeft Louvel op nieuw verhoord. Zij heeft ook een bejaard man, onder geleide van een gendarme uit Tours herwaarts gekomen, verhoord, doch denzelven dadelijk weder ontslagen.

PARIJS den 25 Maart. Een buitengewoon courier, den 17 Maart uit Madrid vertrokken, heeft berigten mede gebragt, onder andere, de navolgende:

„ Den 14 is de Regerings-junta in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning en de Prinsen van den bloede toegelaten geworden en heeft zij in handen van den Vorst op eene plegtstatige wijze den eed van trouw aan de constitutie afgelegd. De onderscheidene geregtshoven en regtbanken zijn mede tot het afleggen van den eed toegelaten. In Madrid heerscht eene algemeene rust en tevredenheid en uit de meeste oorden des Rijks ontvangt men berigten dat de constitutie, onder het vreugdegejuich der menigte, en zonder aanleiding te geven tot buitensporigheden, is afgekondigd."

„ Z. M. de Koning heeft den Infant D. Carlos tot opperbevelhebber over de geheele spaansche krijgsmagt benoemd. Z K. H. heeft den 24 eene proclamatie aan de soldaten uitgevaardigd, waarin hij hun hunne pligten, om den Koning, de burgerlijke vrijheid, de eer der natie te verdedigen, de wetten te handhaven en alzoo mede te werken tot de vestiging van het constitutioneel beheer, voorhoudt en hen tevens aanmaant, om eene naauwkeurige krijgstucht in acht te nemen; hij verzekert hen in dit alles, getrouw aan zijnen afgelegden eed aan de constitutie, te zullen voorgaan; hij twijfelt geenszins of Koning Ferdinand VII, de Vader des Vaderlands, zal de magtigste en tevens de gelukkigste der Koningen worden, als vestigende zijn gezag op de liefde zijner onderdanen; en eindigt met de kreet van *Leve de Koning*, *leve de natie*, *leve de constitutie* als de vereenigings kracht van alle de spaansche soldaten opgegeven.

„ In Valencia, verzekert men thans, is de constitutie, zonder wanorde, afgekondigd en heeft de Generaal Elio zelf zich aan het hoofd der constitutionele regering geplaatst. Omtrent Cadix, Sevilie en Grenada heeft men nog geene stellige berigten. Het schijnt, dat de Graaf van Abisbal de couriers nog ophoudt en de gemeenschap stremt. Het gerucht wil, dat de constitutionelen in Cadix zouden zijn binnen gerukt en dat de constitutie aldaar zoude zijn afgekondigd, voor dat men het gebeurde te Madrid had vernomen, en men vreest zeer, dat het niet zonder bloedstorting zal zijn afgeloopen."

123ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

ZESDE KLASSE.

33ste Lijst. No. 14033, 277, 4622, ieder een prijs van *f* 1000.

34ste Lijst. No. 23560, eene prijs van *f* 1000. No. 15459, eene prijs van *f* 2,500. No. 18950, eene prijs van *f* 1000.

35ste Lijst. No. 26566, eene prijs van *f* 1000.

36ste Lijst. No. 31284, eene premie van *f* 4000.

37ste Lijst. No. 886, 37272, ieder eene prijs van *f* 1000.

38ste Lijst. No. 12641, eene prijs van *f* 5000. No. 9087, eene premie van *f* 4000. No. 33629, eene prijs van *f* 80,000. No. 34914, eene premie van *f* 4000. No. 11653, eene prijs van *f* 1000.

39ste Lijst. Geene.

40ste Lijst. No. 14277, eene prijs van *f* 1000.

41ste Lijst No. 21907, 11639, 14900, ieder eene prijs van *f* 1000.

42ste Lijst. No. 37739, eene prijs van *f* 1000.

43ste Lijst. Geene

44ste Lijst. No. 31847, eene prijs van *f* 1000.

De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

Amsterdam den 29 Maart.

Werkelijke Schuld.	2½	pCt.	44	a	44½
Certific. uitgestelde dito			15/16	a	7/8
Kans-Biljetten		*f*	25	a	25⅜
Schuldbek: Sijndik	5	pCt.	98¾	a	99¼
Idem nieuwe Sijndik:	5	—	94¼	a	95
Nederlandsche Bank.		*f*	117	a	118
Oblig. Rusland	5	—	92	a	92½
„ Spanje 1805	5½	—	23½	a	24¾
„ „ 1807	5½	—	27¼	a	28
Spaansche Coupons		*f*	9¼	a	10
Weener Certificaten	2½	—	34¼	a	34¾
„ Metaliek	5	—	71¾	a	72
„ „	2½	—	35¼	a	35½
„ „	1	—	14	a	14¼
„ Bank	5	—	54½	a	55½
„ dito	4	—	44½	a	45
Certific. Monte Napol	5			a	
„ Napels	6	—	69½	a	70
Obl. Amer., *Hope* c. f.	5½	—	104½	a	105
„ Deensche Tollen	4	—	72¾	a	73¼

(De Marktprijzen zijn dezelfde van de gepasseerde week.)

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers